

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm Nro
 06.03.2026 2026-1-000-40188-4

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

HAKIJA XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:
 Haettava lupa voimassa 1 vuotta
 Eläinlaji ja lupamäärä:
 ilves 1 kpl
 Eläinlaji ja haettu lupa-aika:
 ilves 6.3.2026 - 5.4.2026
 Hakemusalue:
 Pinta-ala 126000 ha
 Alueen sanallinen määritys Lohijärven ja Orajärven paliskunnan alueet, Lohijärven plk etelärajasta Tornionjokivartta Orajärven plk Turtolaan, Koutuksentienvartta Miekojärveen ja siitä etelään rajoittuen Lohijärven plk poronhoitoalueen etelärajaan.

Poikkeusperusteet:

ILVES

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:
 -porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

Haetaan lupaa moottorikelkan ja dronen käyttöön pyynnin yhteydessä.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:

Haetaan lupaa keinovalon käyttöön pyynnin yhteydessä.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Haetaan lupaa aseiden kuljettamiseen pyynnin yhteydessä.

Hakemuksen perustelut Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:
 - ilves: Anotut menetelmät ovat välttämättömiä pyynnin onnistumisen

kannalta. Pyynnin nopeus, turvallisuus sekä oikeaan yksilöön kohdistuva pyynti tulee mahdolliseksi.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- ilves: 5000 €

Selvitys vahingosta:

- ilves: Ilvesten tappamana paliskunnan alueelta löytynyt useita poroja, lisäksi löytymättä on useita raatoja. Vaatimien perästä on kadonnut huomattava määrä vassoja.

Keino tai toimenpide:

- ilves: Poroja paimennettu ja siirretty pois alueelta.

Toimenpiteen vaikutukset:

- ilves: Ei vaikutusta, kaikkia poroja mahdoton siirtää muualle.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- ilves: 2-6

Kuvaus käyttäytymisestä:

- ilves: Ilvekset tappavat jatkuvasti poroja. Seuranta vaikeaa, johtuen osittain poronhoitoalueen ja valtakunnan rajasta.

Välitoimenpiteet

6.3.2026 Tietopyyntö, Sähköposti

Suomen riistakeskus on pyytänyt metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n nojalla tietoja Ylitornion kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisilta vastaanottamistaan ilmoituksista ja suorittamistaan toimenpiteistä hakemusalueella liittyen ilveksen aiheuttamiin porovahinkoihin.

Ylitornion kunta on toimittanut pyydetyt vahinkotiedot.

6.3.2026 Muu, Puhelin

Luvanhakijan kanssa on keskusteltu hakemuksen perusteena olevien vahingoista, ilmoitettujen ilveksen aiheuttamien vahinkojen lisäksi ei ole tiedossa uusia löytöjä. Hakijaa on kuultu alueen rajaamisesta haettua pienemmäksi.

6.3.2026 Muu

Suomen riistakeskus on tarkastellut riistavahinkorekisteristä ilveksen aiheuttamat porovahingot sekä ilveshavainnot hakemusalueelta.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:
Ilves 1 kpl 6.3.2026 - 5.4.2026

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan pyydystää yksi erityisen merkittäviä porovahinkoja aiheuttanut ilves edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa-alue: Päätöksen liitteen 1 mukaisessa kartassa esitetyn alueen poronhoitoalueeseen kuuluva alue.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: ilveksen pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa (moottorikelkka) ja ilma-alusta (drone) eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta (moottorikelkka) tai sen suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti: metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla (moottorikelkalla). Moottorikelkassa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta ilveksen välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan tappaa yksi (1) ilves poikkeuslupa-alueelta edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa ei koske ilvesnaarasta, jota vuotta nuorempi pentu seuraa.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehto ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen

johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Lapin poliisilaitokselle, Lapin rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Jokaiselta pyyntipäivältä on ilmoitettava sinä päivänä poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet Lapin poliisilaitokselle ja Lapin rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi joka päivä pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Lapin poliisilaitokselle ja Lapin rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle. Pyyntialue on ilmoitettava niin, että ilmoituksen perusteella löytää pyyntiin sinä päivänä osallistuvat metsästäjät (esimerkiksi koordinaattitieto pyyntiinlähdepaikasta, tai kunta ja peruskartassa lähimpänä pyyntialuetta olevat kaksi paikannimeä).

Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus metsästyksen päättymisestä edellä mainituille tahoille.

Ilmoitus lähetetään Lapin poliisilaitokselle osoitteisiin kirjaamo.lappi@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi sekä Lapin rajavartiostolle osoitteeseen joke.lr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle osoitteeseen vesa.ihalempia@metsa.fi.

Mikäli metsästysalue ulottuu rajavyöhykkeelle, tulee huolehtia rajavyöhykeluvan hakemisesta Suomi.fi -palvelun kautta hyvissä ajoin ennen metsästyksen aloittamista

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 2 ja 3 momenttien estämättä yhteensä enintään kymmentä (10) moottorikelkkaa. Droonien määrää ei rajoiteta.

Moottoriajoneuvossa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta ilveksen välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että moottoriajoneuvon käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinotekoista valonlähdettä.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu ilves kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Lapin rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen

riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle osoitteeseen lappi@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lappi@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Lapin rajavartiostolle sähköpostilla osoitteeseen joke.lr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla vesa.ihalempia@metsa.fi

- 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi,
- 2) taikka jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvassa voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvassa numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi saalisilmoitus on tehtävä välittömästi tekstiviestillä Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle, Lapin rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun ilves on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Suomen riistakeskuksen puhelinnumero on 029 431 2304, Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero on 040 701 5136 ja Lapin rajavartioston puhelinnumero +358504561402.

Metsään haavoittuneena jääneestä ilveksestä on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään.

Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään taikka viranomaisten antamissa päätöksissä tai määräyksissä määrätään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai lupiin.

Toiminnassa on soveltuvin osin noudatettava myös muiden kuin metsästystä koskevien säännösten asettamia velvoitteita. Luvansaajan on edelleen suunniteltavat toiminta siten, ettei siitä aiheudu vahinkoa ja vastattava mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Ilves on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 §:n 2 momentin mukaan Suomen riistakeskus voi myös muulloin kuin 37 §:n nojalla säädettyinä rauhoitusaikana myöntää 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa ja 41 c §:ssä säädettyin edellytyksin poikkeusluvan riistaeläimen tai rauhoittamattoman eläimen häiritsemiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen.

Metsästyslain 41 §:n 1 momentin mukaan lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevat hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä otetaan huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 2 artikla.

Suomen riistakeskus voi 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa sekä 41 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä ja 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä sekä 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu ilves kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeusluvan edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvítettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet,
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella,
- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen ja
- 4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on 1

momentissa säädetyn lisäksi poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Metsästyslain 41 a §:n 5 momentin mukaan 41 a §:n 1 momentin säännöksiä sovellettaessa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi ei myöskään katsota 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettua rauhoituksesta poikkeamista eikä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua metsästystä, jotka järjestetään alueellisen kiintiön perusteella.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä ilvestä koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu rajavyöhykkeellä tai sen läheisyydessä, pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on ilmoitettava myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentissa säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 31 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 30 §:n 1 momentin mukaan hirvieläimen ja suden pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Kun suden metsästys taikka karhun tai ilveksen rauhoituksesta poikkeaminen järjestetään alueellisen kiintiön perusteella, metsästyksen tai rauhoituksesta poikkeamiseen osallistuvan on huolehdittava siitä, että metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia on nimetty. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästyslain 30 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden

ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

Metsästysasetuksen (666/1993) 23 §:n 3 momentin mukaan ilveksen metsästyksen johtajan tulee:

- 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat,
- 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä,
- 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 6 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun alueellisen kiintiön nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeusluvan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettun poikkeusluvan ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun alueellisen kiintiön päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

Edellä olevaan kappaleeseen viitaten Suomen riistakeskus toteaa, että tällä hetkellä ei ole voimassa olevaa maa- ja metsätalousministeriön asetusta poikkeusluvalla sallittavasta ilveksenmetsästyksestä poronhoitoalueella. Näin ollen poronhoitoalueella Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa EU:n luontodirektiivin mahdollistamissa tilanteissa. Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästys suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut ilveskannan hoitoa Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa. Ilveskannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 15.10.2021.

Natura-arvioinnin tarve:

Natura-arviointia ei ole tarve tehdä, koska Suomella on poikkeus ilveksen osalta luontodirektiivin II-liitteen velvoitteista.

SUOTUISA SUOJELUTASO

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä

elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä. Sen mukaisesti jäsenvaltioiden on raportoitava EU:n komissiolle joka kuudes vuosi luontotyyppien ja lajien tilasta ja kehityksestä eli suojelutasosta.

Viimeisin ilveksen suojelutason arviointi on tehty vuosia 2019–2024 koskevassa luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa raportissa, joka on toimitettu Euroopan komissiolle lokakuussa 2025. Sen mukaan ilves arvioitiin olevan suotuisalla suojelun tasolla boreaalisella vyöhykkeellä. Alpiinisella vyöhykkeellä ilveksen arvioitiin olevan epäsuotuisalla suojelun tasolla.

Unionin tuomioistuimen asiassa (koski sutta) C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Tämä päätös koskee yksittäistä eläintä, mikä on tuomioistuinten ratkaisujen mukainen vähäinen poikkeus ja asianomaisen lajin kannalta neutraali.

Ilves ei ole myöskään uhanalainen laji Suomessa ns. punaisen kirjan IUCN-luokittelun mukaisesti (Suomen lajien uhanalaisuus - Punainen kirja 2019). Suomen suurpetokantojen hoito perustuu hoitosuunnitelmiin, jotka on valmisteltu ottaen huomioon EU:n luontodirektiivin ja perustuslain sekä muun lainsäädännön vaatimukset ja yhteen sovittamalla paikallisen väestön näkökulmia. Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa todetaan (vahvistettu 15.10.2021), että poronhoitoalueella tavoitteena on ilveksen aiheuttamien vahinkojen vähentäminen vahinkoperusteisilla ja kannanhoidollisilla poikkeusluvilla.

Ilveskannan tila on Suomessa suotuisa boreaalisella vyöhykkeellä. Lisäksi tämä päätös koskee yksittäistä eläintä, mikä on tuomioistuinten ratkaisujen mukainen vähäinen poikkeus ja asianomaisen lajin kannalta neutraali.

Vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla on metsästetty viimeisen kymmenen metsästysvuoden aikana enimmillään 80 ilvestä/metsästysvuosi. Ilveskanta on vaihdellut edellä mainitulla aikavälillä siten, että vuotta vanhempia ilveksiä on ollut noin kahdentuhannen ja kolmentuhannen välillä. Suhteutettuna vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla saatua saalista ilvesten kokonaismäärään Suomessa, voidaan todeta, että pyynti ei haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä.

Lisäksi on huomiotava, että Suomen riistakeskus ei ole myöntänyt tähän mennessä metsästysvuodelle 2025-2026 kannanhoidollisia poikkeuslupia.

Vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla on metsästetty Suomessa tämän metsästysvuoden aikana 58 ilvestä. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että poronhoitoalueella alkaa näkyä ns. kannanhoidollisen metsästyksen loppuminen. Tutkimustiedon perusteella (GPS- pantatiedot) nuoret,

elinpiiriään hakevat ilvekset saattavat vaeltaa jopa useita satoja kilometrejä. Myös havaintotiedot osoittavat, että poronhoitoalueen ilveskanta näyttäisi vahvistuvan. Ilveksestä tehtyjen pentuehavaintojen määrä on ollut kasvussa metsästysvuodesta 2020-2021 lähtien. Tätä havaintoa tukevat myös vahinkotilastot.

Myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo aiemmassa päätöksessään (Dnro 543/03.04.04.04.34/2023, annettu 7.12.2023), että metsästysvuonna tietoon tullut ilvesten kuolleisuus kun ei ole poikennut merkittävästi aikaisemmista vuosista, voidaan arvioida, että ilveksen suotuisan suojelun tason ei voida katsoa olleen poikkeusluvassa myönnetyn yhden ilveksen tappamisen vuoksi uhattuna.

Suomen riistakeskus katsoo, että päätöksen mukaisella poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

LAJIN BIOLOGISET OMINAISPIIRTEET

Luonnonvarakeskuksen julkaisun mukaan (Ilveskanta Suomessa 2024, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 45/2024) Skandinaavisessa tutkimuksessa ilvesten aikuiskuolleisuus vaihteli 2–17 % välillä ja se heijastui voimakkaasti kannan tuottavuusarvioihin, jotka vaihtelivat 2–4 %:sta 20 %:iin (Andrén ym. 2006). Suomessa ilveskannan vuosittainen kasvu on vaihdellut 0 ja 25 % välillä, ja välissä on ollut myös kannan pienentymisen ajanjaksoja. Metsästyksen vaikutus pentueiden määrään lyhyellä aikavälillä riippuu etupäässä siitä, miten suuri osuus metsästetyistä naaraista on kuolinhetkellään lisääntymisikäisiä tai lisääntyneitä naaraita.

Pinta-alan suhteen eläinten määrän arviointi on haastavaa, sillä ilveksiä ei ole tasaisesti kaikkialla, vaan niiden esiintyminen, kuten monien muidenkin lajien, on luontaisesti vaihtelevaa, alueesta ja olosuhteista riippuen tiheämpää tai harvempaa. Ilvesyksilöillä on myös erikokoisia elinalueita, eikä kaikkia ilveksen tiheyden Suomessa vaikuttavia asioita tunneta.

Koko maan mittakaavassa, ja pienemmässäkin mittakaavassa kuten riistakeskusalueiden sisällä, pentueiden etäisyyksissä toisiinsa on suurta vaihtelua mm. maiseman rakenteen vaihtelun vuoksi (järviä, peltoja, metsää, taajamia) sekä mahdollisesti ravinnon runsauden suhteen (esim. pienten hirvieläinten tiheän kannan alueet). Tiheimmän ilveskannan alueilla lähellä toisiaan olevia pentueita voi olla useita. Erillislaskenta on merkittävin, ja paikoin ainoa, työkalu erottaa lähellä toisiaan ja mahdollisesti jopa osin päällekkäisillä elinalueilla esiintyvät pentueet erillisiksi toisistaan.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANTA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, MAAKUNNASSA SEKÄ KOKO VALTAKUNNASSA

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän arvion mukaan: verkkojulkaisu Ilveskannan kehitys ja tila Suomessa vuonna 2025 (<https://www.luke.fi/fi/luonnonvaratieto/tiedetta-ja-tietoa/ilves/ilveskannan-kehitys-ja-tila-suomessa-vuonna-2025>) Suomessa oli poronhoitoalueen ulkopuolella vuotta vanhempia ilveksiä ennen metsästyskautta 2025–2026

3125–3892 (90 % todennäköisyysväli) ilvestä. Todennäköisin lukumäärä oli 3485 ilvestä. Poronhoitoalueella havaittiin 18–28 ilvespentuetta, ja ilvesten kokonaismääräksi ennen metsästyskautta 2024/2025 arvioitiin 136–220 yksilöä. Ennen metsästyskauden 2023/2024 alkua poronhoitoalueella oli vähintään 7 pentuetta ja 60 ilvestä, joten kasvu on ollut merkittävä.

Edellä tarkoitetun Luonnonvarakeskuksen verkkojulkaisun mukaan Suomen riistakeskus Lapin toiminta-alueella oli poronhoitoalueen ulkopuolella 34–46 vuotta vanhempaa ilvestä ennen metsästyskautta 2025–2026. Lapissa poronhoitoalueen puolella ilvespentueita havaittiin metsästysvuoden 24–25 aikana Kittilässä, Muoniossa, Ylitorniolla, Tervolassa, Simossa ja Ranualla.

Hakemuksen mukaan hakemusalueella on 2–6 ilvestä. Seuranta on vaikeaa, johtuen osittain poronhoitoalueen ja valtakunnan rajasta.

Riistavahinkorekisterin tietojen mukaan hakemusalueelta ei ole kirjattu ilveshavaintoja viimeaikoina. Viimeisimmät havaintokirjaukset on tehty tammikuulla, 11.1, 23.1. ja 26.1.2026, kaikki yksittäisestä ilveksestä.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Hakemuksen mukaan ilveksset tappavat jatkuvasti poroja. Seuranta on vaikeaa, johtuen osittain poronhoitoalueen ja valtakunnan rajasta.

Riistavahinkorekisterin tietojen mukaan hakemusalueelta on ilmoitettu neljä ilveksen aiheuttamaa porovahinkoa, joiden arvioidut tappopäivät ovat 18.2.2026, 27.2.2026, 4.3.2026 ja 4.3.2026.

Ilves on aiheuttanut hakemusalueella kumuloituvia porovahinkoja. Aikaisempien tilastojen perusteella voidaan arvioida vahinkojen määrän kasvavan talven edetessä, mikäli vahinkoa aiheuttavaa ilvestä ei saada poistettua.

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEESSEN

Hakemusalueella on ollut aiemmin kuluvan metsästysvuoden aikana vahinkoperusteisia poikkeuslupia ilveksen metsästämiseksi. Luvilla on saatu saaliiksi 7.1.2026 aikuinen ilvesnaaras sekä 6.2.2026 aikuinen ilvesuros. Lisäksi hakemusalueen ulkopuolella lähimmät vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla tapetut ilvesyksilöt ovat 30.12.2025 kaakkoispuolella sekä 5.2.2026 koillispuolella.

Riistavahinkorekisteristä tarkasteltujen ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta saatujen tietojen mukaan hakemusalueelta on ilmoitettu neljä ilveksen aiheuttamaa porovahinkoa, joiden arvioidut tappopäivät ovat 18.2.2026, 27.2.2026, 4.3.2026 ja 4.3.2026.

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä kyseisessä tapauksessa on käsillä samankaltainen tilanne, kuin aiemmassa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksessä (Dnro 523/03.04.04.04.34/2023, annettu 7.12.2023). Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden mukaan näin ollen metsästyslain 41 a §:n 1

momentin 2 kohdassa poikkeusluvan myöntämiselle asetettu edellytys erityisen merkittävän vahingon ehkäisemisestä on täyttynyt.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAIISIIN TOTEUTTAA (MUUN TYYDYTTÄVÄN RATKAISUN KÄYTTÖ)

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Suomen riistakeskus katsoo saatujen käytännön esimerkkien pohjalta, että erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavan ilveksen häätäminen hakemusalueelta ei ole muu tyydyttävä ratkaisu ilveksen aiheuttamien erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi, koska poroja tappava ilves todennäköisesti palaa takaisin elinpiirilleen saalistamaan poroja tai siirtyy toiselle alueelle tappamaan poroja. Lisäksi kun otetaan huomioon poronhoidon luonne ja vallitsevat olosuhteet hakemusalueella, ilveksen porotaloudelle aiheuttamia erityisen merkittäviä vahinkoja ei käytännössä voida ehkäistä myöskään esimerkiksi aitaamalla taikka paimentamalla poroja.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen ilveskannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta ilveksen siirtoistutuksia. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Lisäksi metsästyslain 41 a §:n 5 momentin mukaan samaisen pykälän 1 momentin säännöksiä sovellettaessa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi ei katsota 4 momentissa tarkoitettua rauhoituksesta poikkeamista eikä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua metsästystä, jotka järjestetään alueellisen kiintiön perusteella.

Porovahinkojen ennalta ehkäisyä on selvitetty erillisissä hankkeissa, kuten esimerkiksi Suomussalmen kunnan hallinnoimassa ”Maasuurpetojen vaikutukset, seuranta ja vahinkojen ennaltaehkäisy” -hankkeessa (Järvenpää 2014). Hankkeessa ei kuitenkaan löydetty porotalouden kannalta toimivia ratkaisuja porovahinkojen ehkäisemiseksi. Selvitykset ja käytännön kokemus ovatkin osoittaneet, että poronhoitoalueella ei ole metsästyksen ohella tällä hetkellä käytännössä toteutettavissa muita tyydyttäviä ratkaisuja ilveksen aiheuttamien erityisen merkittävien porovahinkojen ehkäisemiseksi, sillä maastossa vapaasti laiduntavien porojen suojaaminen on käytännössä mahdotonta, ja vahinkoja syntyy porojen valvonnasta ja laitumilla läsnäolosta huolimatta (usein yöaikaan).

Suomen riistakeskus on ottanut päätöksenteossa huomioon myös sen, että hakemusalueella porot laiduntavat tähän vuodeen aikaan osittain vapaasti luonnossa, joten käytännössä on mahdotonta estää ilveksen aiheuttamat

porovahingot muulla tavalla kuin poistamalla erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavat yksilöt tappamalla. Myös korkein hallinto-oikeus (Dnro 3493/1/13, annettu 28.05.2014) ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023) ovat katsoneet vastaavan kaltaisissa tilanteissa suden osalta antamissa päätöksissään ja edelleen Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ilveksen osalta annetussa päätöksessä (Dnro 00022/17/7305, annettu 30.11.2018), että tarvittavan vaikutuksen saavuttamiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin kyseisten suurpetojen poistaminen tappamalla hakemusalueelta.

Lisäksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeus toteaa ratkaisussaan dnro 327/03.04.04.04.34/2024, annettu 22.10.2025 seuraavaa: Lausunnon mukaan porovahinkojen ennalta ehkäisyä on myös selvitetty erillisessä hankkeessa, jossa ei ole löydetty porotalouden kannalta toimivia ratkaisuja. Porojen aitaamisessa on tavanomaisesti kyse poroverkolla ja aidaksilla toteutetusta kevyehköstä aidasta, jonka tarkoitus on pitää porot sisällä aitauksessa. Varsinaista petosuojaajaa aitaukset eivät anna. Petosuojauksen osalta suuren porotokan vaatima aitauksen pinta-ala, talviset olosuhteet eli lumen vaikutus sähköistetyin aidan toimintavarmuuteen, metsämaastoon lähtökohtaisesti sijoitetun aitauksen rakentaminen sekä myös valvonta ja huolto tekisivät aidasta yksinomaisena suojakeinona hyvin kalliin.

Hakemusalueella syntyneet vahingot kokonaisuudessaan ovat jo erityisen merkittäviä ja todennäköisesti kasvavat edelleen. Vahinkotilastojen perusteella ja aikaisempien vuosien kokemusten perusteella voidaan arvioida, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot edelleen jatkuvat ja kasvavat, mikäli poroja tappavaa ilvestä ei saada metsästettyä. Ilveksen pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien porovahinkojen syntymistä. Hakemusalueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua lisävahinkojen estämiseksi.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus on päätösharkinnassaan katsonut asiassa merkitykselliseen parhaaseen tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen tukeutumalla sekä ottamalla huomioon akuutissa tilanteessa kyseessä olevaan erityiseen tilanteeseen liittyvät olosuhteet, että asetetun päämäärän saavuttamiseksi ja akuutin ongelman ratkaisemiseksi ei ole päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua (ks. C-674/17 ja C-601/22). Toisin sanoen Suomen riistakeskus on arvioinut muita mahdollisia ratkaisuja asiassa merkityksellisen parhaan käytettävissä olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon myös muun muassa niiden taloudelliset vaikutukset - vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia - ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen (ks. C-601/22, kohta 86).

ARVIO ILVEKSEN AIHEUTTAMISTA TULEVISTA VAHINGOISTA

Vahinkotilastojen perusteella voidaan arvioida, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot edelleen jatkuvat ja kasvavat, mikäli poroja tappavaa ilvestä ei saada metsästettyä.

RAJATTU ALUE

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Alueen rajauksessa on otettu huomioon porotaloudelle aiheutunut erityisen merkittävä vahinko, vahinkojen jakautuminen alueelle ja vahingonuhka sekä suden laaja liikkuminen.

Suomen riistakeskus on rajannut poikkeuslupa-alueen haettua pienemmäksi, ja katsoo, että alueen rajaus on tehty myös siten, että varmistuttaisiin mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavan ilveksen poistamiseen ja että myös poikkeusluvan käyttö on käytännössä mahdollista. Hakemusalueen pohjois-osasta ei ole ilmoitettu ilveksen aiheuttamia porovahinkoja 23.1.2026 jälkeen.

Suomen riistakeskus katsoo tässä tapauksessa edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää päätöksen mukaisesti rajatulle alueelle.

Lisäksi poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästä luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään

POIKKEUSLUPA-AIKA

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 31 vuorokauden ajaksi. Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää mahdollisimman pitkäksi ajaksi. Pitemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilö liikkuu todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja se voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilö voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa. Myös alueen vaativista olosuhteista johtuen täyden pyyntiajan käyttö on perusteltua. Lupa-aika on myönnetty hakemuksen mukaisesti 31 vrk ajanjaksolle.

SALLITUN PYYNNIN MÄÄRÄ

Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti yhden ilveksen pyydystämiseen. Suomen riistakeskus katsoo, että tämä ohjaa hakijaa aluerajauksen lisäksi kohdistamaan pyyntiä juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan ilvekseen. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo päätöksessään, että erityistä vahinkoa aiheuttava ilves on pyritty tällä tavalla yksilöimään riittävästi (Dnro 523/03.04.04.04.34/2023, annettu 7.12.2023).

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt eläinsuojelullisten seikkojen takia, että poikkeuslupa ei koske ilvesnaarasta, jota vuotta nuorempi pentu seuraa.

PÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄT MUUT POIKKEUKSET

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että

- 1) Pyyntin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä maalla kulkevan moottorikäyttöisen ajoneuvon ja ilma-aluksen käytön rajoituksesta. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut pyynnissä käytettävien maalla kulkevien moottorikäyttöisten ajoneuvojen (moottorikelkkojen) määrän kymmeneen (10), jotta päästään tehokkaaseen pyynnin toteuttamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi. Droonien määrää ei ole rajoitettu.
- 2) Lisäksi tässä yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 5 kohdan keinotekoisesta valolähteen käyttökiellosta. Tehokkuuden varmistamiseksi Suomen riistakeskus katsoo, että lyhyehkön päivän sekä pitkän hämäräajan takia on tarpeen sallia keinovalon käyttö.
- 3) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.
- 4) Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta ilveksen välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojuksen tai suojuun tilaan. Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi.

LOPPUYHTEENVETO

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019) luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12-14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C-60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeuslupan hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakija on hakenut lupaa yhden ilveksen pyydystämiseksi porotaloudelle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Hakijalle myönnetään poikkeuslupa yhden ilveksen tappamiseen päätöksessä rajatulle alueelle porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon

ehkäisemiseksi, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Yhden ilveksen poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Hakijalle myönnetään myös lupa käyttää pyynnissä päätöksessä erikseen mainittuja kiellettyjä pyyntimenetelmiä, koska poroja tappava ilves on tarkoituksenmukaista poistaa mahdollisimman nopeasti uusien vahinkojen estämiseksi.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 § 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1, 2, 3 ja 4 momentti, 41 a §:n 1, 2, 4 ja 5 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyksessä säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Risto Paakkonen 0294312267 risto.paakkonen@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Antti Siira
Lupahallintopäällikkö

Risto Paakkonen
riistasuunnittelija

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
YLITORNION RIISTANHOITOYHDISTYS
METSÄHALLITUS, ERÄVALVONTA
LAPIN POLIISILAITOS
LAPIN RAJAVARTIOSTO
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON LAPIN PIIRI RY
PALISKUNTAIN YHDISTYS
LUONNONVARAKESKUS
YLITORNION MAASEUTUHALLINNON YHTEISTOIMINTA-ALUE
PELLON RIISTANHOITOYHDISTYS

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Poikkeuslupa-alue
LIITE 2: Luonnonvarakeskus, saate
LIITE 3: Luonnonvarakeskus, saalislomake

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.